

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2021

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
1.1	Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen.....	3
1.1.2	Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta.....	6
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	12
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	13
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	14
1.2	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	17
1.2.1	Hiilineutraaliuden edistäminen.....	17
1.2.2	Kiertotalouden ratkaisut.....	18
1.2.3	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	19
1.2.4	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	20
1.2.5	Kestävä kaupunkikehitys.....	24
1.3	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite.....	26
2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	26
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	26
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	30
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	31
5	Voimassaolo ja seuranta	31
5.1	Liite.....	31
6	Allekirjoitukset.....	32

10.12.2020

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkostojen kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävä kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Päämäärä	Kumppanuudella elinvoimaa					
Kärkialat	Metsä	Vesi	Ruoka	Hyvinvointi		
Palvelu-kokonaisuudet	Kuntien ja sidosryhmien palvelut	Maaseudun palvelut	Yritysten palvelut	Työnhakijoiden palvelut	Maa- ja vesialueiden omistajien palvelut	Sisäiset palvelut
Tavoitteet	Alueidenkehittämisen yhteistyö- ja hanketointiminta toteuttavat maakuntastrategiaa	Maaseudun kehittämissuunnitelma vahvistaa maaseudun elinvoimaisuutta	Eteläsavolaisten yritysten kilpailukyky paranee, liikevaihto kasvaa ja vienti lisääntyy	TE-palveluiden työnvälitys parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä työnhakijoiden nopeaa työllistymistä	Etelä-Savossa on maailman puhtaimmat vedet	Teemme asioita yhdessä yli yksikkö- ja vastuualueiden kanssa. Nostamme onnistumisia esiin.
	Ennakoiva ja laadukas kaavoitus edistää ihmisten kokonaisuhyvinvointia, valtakunnalliset alueidenkäytötavoitteet ja maakuntastrategia toteutuvat	Vastuullinen maatalous turvaa eläinten ja kasvien terveyden	ESR ja EAKR ohjelmat tuottavat parempaa työllisyyttä ja osallisuutta sekä edistää alueen elinkeinon uudistumista ja vetovoimaa	TE-palvelut, yhteistyöverkostot ja hanketointiminta parantavat työvoiman osaamista ja työllistymisvalmiuksia	Vesivarojen käyttö on kestävä muuttuvassa ilmastossa. Elinvoimaiset kalakannat ja kestävä kalastus vahvistavat lähiruuan käyttöä, ruokakulttuuria ja matkailua.	Reagoimme nopeasti asiakastyössä ja otamme asiakkaisiin yhteyttä aktiivisesti. Kohtelemme työssä ihmisiä hyvin ja oikeudenmukaisesti
			Ennakoivalla ja tehokkaalla valvonnalla turvataan hyvä ympäristön tila ja edistetään yritysten kasvua ja ympäristökilpailukykyä	TE-asiakaspalvelu-keskus antaa asian- tuntevaa neuvontaa, ohjausta ja tekee ratkaisuja monikanavaisesti sekä tukee sähköistä asiointia.	Luonnon monimuotoisuutta ja toimintakykyä turvataan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Teemme kehityskeskusteluista suunnitelmallisia ja tavoitteellisia sekä ajoituksestaan sopivia.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY-strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY-strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä* ja *Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Toiminnan vaikutukset

- TE-palveluiden työnvälitys parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä työnhakijoiden nopeaa työllistymistä
- TE-palvelut, yhteistyöverkostot ja hanketoiminta parantavat työvoiman osaamista ja työllistymisvalmiuksia
- Yhteistyö Etelä-Savon kuntakokeilujen kanssa luo pohjan alueellisille palveluille.

Palvelut

- Kuntakokeiluissa yhteistyö ja samansuuntaiset tavoitteet, alueelliset työmarkkinat, palvelut ja kohtaanto
- TE-toimistossa alkupalveluiden vahvistaminen palveluprosessien nopeaksi käynnistymiseksi monikanavaisesti ja monialaisesti
 - o Jokaisella asiakkaalla on vastuuasiantuntija
 - o Monitahoinen, asiakaspalvelua tukeva verkostoituminen
 - o Palvelutarpeen oikea-aikainen ja osuva arviointi heti työnhaun alkaessa
 - o Uudenlaisten palvelukokonaisuuksien luominen yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Tehokkaassa palveluohjauksessa kokonaisvaltaisen ja vaikuttavan asiakasprosessin toteutuminen ja hallinta, palveluohjaus ja henkilökohtaisen asiakasvastuun lisääminen
- Konsultatiivinen monialainen asiantuntijapalvelu ja niiden tehokas käyttö

Eri asiakasryhmien erityispainotukset

- o Joustavat ja moniammatilliset tieto, neuvonta- ja ohjauspalvelut (esim. ohjaamot), niitä tukevat maakunnalliset strategiset linjaukset ja käytännön toimet, verkostotyö sekä verkoston henkilöstön lyhytkestoinen täydennyskoulutus yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- o Palkkatuen käytön tehostaminen osana työllistämispalveluita
- o Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseen tehokkaampia keinoja
- o Työlupalinjausten ja prosessien sujuvuus – osana osaavan työvoiman saatavuutta
- o Digitaalisia palveluita hyödynnetään monikanavaisesti
- ESR-hankkeet tukevat Etelä-Savon Kasvo-pilotin tavoitteiden saavuttamista
- Hankkeitten profiilit – kansallisen ja EU-rahoituksen kohderyhmämäärittelyt selkeitä

10.12.2020

- Alkuvaiheen palvelutarvearvion (osaamisen arviointi, työ- ja toimintakyvyn arviointi ja osaamistarpeen tunnistaminen) ja asiakasohjauksen kautta oikea-aikaista osaamisen kehittämispalvelua asiakkaalle (henkilöasiakas)
 - o Tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut – elinikäisen ja jatkuvan oppimisen sekä nuorisotakuun hengessä
- Eri toimijoiden yhteistyöroolit työllisyyden hoidossa toimivat hyvin - asiakas saa tarvitsemansa palvelut keskitetysti kumppanuusverkostosta (Sote, oppilaitokset, kunnat)
- Työnantajalähtöinen täydennys- ja täsmäkoulutus
- Hankintaprosessin vaikuttavuuden parantaminen – kohti tulosperusteisuutta
 - o Sosiaaliset perusteet hankinnoissa
 - o Innovatiiviset hankinnat,
- Laaja-alaisesti hankkeita eri asiakasryhmille – edellyttää tehokasta asiakasohjausta
- Ennakointityö tukee prosessia – Pitkän aikavälin suunta – lyhyen aikavälin tarpeet
 - o Luovat suuntaa osaamisen kehittämispalveluiden hankinnalle
 - o Kootun ennakointitiedon (osaamistarpeiden ja työmarkkinatiedon) saaminen asiakasohjauksen taustatiedoksi asiakastyössä

Tulokset asiakkaille

- Palvelut ovat joustavia ja ketteriä – omat palvelutarpeet otetaan huomioon ja niihin reagoidaan nopeasti (mittarit)
 - o Työttömyysjaksot lyhenevät (työllistymiseen)
 - o Työelämän laatu paranee (työurien pidentäminen)
 - o Asiakaskokemus paranee
- Eri henkilöasiakasryhmien erityispainotukset (mittarit)
 - o Nuoret työmarkkinoille – alkuvaiheen oikea-aikainen palvelutarpeen arviointin ja kontaktin jatkuvuus
 - o Ikääntyvät pysyvät työmarkkinoilla – työelämän laatu paranee
 - o Pitkäaikaistyöttömyys vähenee – painopiste ennaltaehkäisyssä
 - o Maahanmuuttajat – tavoite avoimille työmarkkinoille
 - o Osatyökykyiset työllistyvät (optimaaliset siirtymät)
 - o Työvoiman ulkopuolella olevat pääsevät palveluiden piiriin ja kohti avoimia työmarkkinoita
- Työnantajien avoimiin työpaikkoihin löytyy työntekijöitä – vähemmän rekrytointiongelmia

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	40	39	38	37
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	39	38	37	36

10.12.2020

Mittari	2021 Ta- voite	2022 Alus- tava tavoite	2023 Alus- tava tavoite	2024 Alus- tava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	4	4	4

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

TE-hallinnon asiakaspalvelukeskus

Toiminnan vaikutukset

- Asiakkaat ovat saaneet tarvitsemansa asiantuntevan neuvonnan, ratkaisut ja ohjauksen vaivattomasti ja monikanavaisesti

Palvelut

- Palvelua annetaan puhelimen, chatin, s-postin, videon, verkon ja somen välityksellä
 - o Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut: Neuvonta TE-palveluista, koulutusneuvonta, ura-ohjaus, työnhaun verkkoneuvonta, työttömyysturvaneuvonta sekä kotoutumiseen, kv. liikkuvuuteen liittyvä ja EURES-neuvonta. Em. palveluihin liittyvä sähköisen asioinnin tuki. Viranomaisneuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi, englanti ja venäjä
 - o Yritys-Suomi-puhelinpalvelu: Yrityksen perustamisneuvonta, ELY-keskusten ja TE-toimistojen, Veron, PRH:n, BusinessFinlandin, Finnveran, KEHA:n, DVV:n (suomi.fi) ja muiden julkisten yrityspalveluorganisaatioiden yrityksille ja työnantajille suunnattujen palveluiden ja niiden sähköisen asioinnin ohjaus ja neuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti
 - o Yritys-Suomi Talousapu-neuvontapalvelu: Neuvonta maksuvaikeuksissa oleville pk-yrityksille. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti
- Suoritteet:
 - o Koronaepidemiasta ja kuntakokeilujen johdosta v. 2021 arvio kontaktien määrästä on haastava. Vuonna 2020 (kk. 1–8) tarjottujen kontaktien määrä nousi 37 %. Kysyntä on tasaantunut ja arvio on, että v. 2020 aikana TE-aspalle tarjotaan yhteensä n. 1.100.000 kontakteja (v. 2019 876.000)
 - o Vuonna 2021 tarjottujen kontaktien määrä on arvioitu olevan yhteensä n. 1.000.000 kpl
 - o Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut 950.000 (tarjotut kontaktit)
 - o Yritys-Suomi-pp ja Talousapu-neuvontapalvelu 50.000 (tarjotut kontaktit)
- Hankkeet:
 - o Kuntakokeilujen, digitaalisten TE-palvelujen eri osaprojekteihin, TE-strategia- ja asiakaspalvelumallin kehittämiseen osallistuminen, Kohtaamo-hankkeen verkko-ohjauspalvelun kehittämiseen osallistuminen
 - o Asiakas- ja asiakastyön kokemuksiin sekä toimintaympäristön muutoksiin perustuvien palveluratkaisujen kehittäminen (mm. chatbottien kehittämiseen)
 - o Yritys-Suomi -palveluissa: Talousapu-neuvontapalveluun liittyvän EarlyWarning -toimintamallin kehittäminen, SDG:n toimeenpanoon osallistuminen (YSPP) sekä E-aspan suunnitteluun osallistuminen

Tulokset asiakkaille

- Apua työllistymisen, osaamisen kehittämisen ja yrittäjyyden eri tilanteissa monikanavaisesti, valtakunnallisesti yhdenmukaisella ja asiantuntevalla palvelulla
- Ohjausta ja tukea sähköisten palvelujen käytössä

- Uusia sähköisiä ja digitaalisia palveluja, joiden kehittämässä on huomioitu asiakkaiden ja kumppaneiden kokemukset
- Jatko-ohjauksen tarvittaessa asiakastarpeen mukaiseen palveluun yhteistyökumppaneidemme kanssa sovitun työnjaon mukaisesti
- Mittarit: Asiakastyytyväisyys (vähintään 4), ratkaisuaaste (vähintään 80 %), vastaustaso (vähintään 80 %)

1.1.2 Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

Toiminnan vaikutukset

- Toiminnan tavoitteena on, että eteläsavolaisten yritysten kilpailukyky paranee, osaaminen kasvaa, liikevaihto kasvaa ja vienti lisääntyy.

Palvelut

Neuvonta:

- ELY ja TE-toimisto Aloittavan yrityksen neuvonta – starttiraha ja maaseutuohjelma
- ELY ja TE-toimisto kehittämisasioissa neuvonta ja polutus oikeaan palveluun
- ELY ja TE-toimisto Rekrytointiin ja osaamisen kehittämiseen liittyvä neuvonta
- ELY Rahoitusneuvonta sisältäen Koronaneuvonnan
- ELYn TYÖ2030-aluepilotti vuonna 2021 työelämäneuvojan palveluna sekä viestintä
- ELY Elintarviketurvallisuus, luomu, maatalojen yritystoiminnan monipuolistaminen
- ELY Ympäristöasioissa ja kaavoitusasioissa ohjaus, neuvonta ja viestintä, ennakoneuvottelu asiakkaan kanssa
- Kansainvälistymisneuvonta
- TE-toimisto Työntekijöitä Euroopasta - Eures työvoima
- Yritys-Suomi puhelinpalvelu:
Yrityksen perustamisneuvonta, ELY-keskusten ja TE-toimistojen, Veron, PRH:n, Business-Finlandin, Finnveran, KEHA:n, VRK:n (suomi.fi) ja muiden julkisten yrityspalveluorganisaatioiden yrityksille ja työnantajille suunnattujen palveluiden ja niiden sähköisen asioinnin ohjaus ja neuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti
- Yritys-Suomi Talousapu-neuvontapalvelu:
Neuvonta maksuvaikeuksissa oleville pk-yrityksille. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti
- ASPA Suoritteet:
Yritys-Suomi-pp ja Talousapu-neuvontapalvelu 35 000
- KUMPPANIT Aloittavan yrityksen neuvonta, liiketoiminnan kehittämisen neuvonta, sijoituspalvelut, rahoituspalvelut, kansainvälistyminen
- Painotukset vuoteen 2024
 - o Viennin alkuvaiheen neuvonta
 - o Yritysten vastuullisuus liiketoiminnassa kilpailutekijäksi
 - o Muut strategiset kärjet maakunnassa ja älykkään erikostumien kärjet, ja digitaalisuus

10.12.2020

- Palvelujen näkyväksi tekeminen ELY sisällä ja kumppaneille – yhdessä tekemisen kehittäminen kumppanien kanssa
- Mittarit:
 - Palvelujen käyttömäärä
- Yhteiset palvelut:**
 - Sähköinen asiointi: Suomi.fi, ASPA, ChatBot, CRM?
 - Asiakasneuvonta: Puhelin, tapaamiset

Tulokset asiakkaille

- Uusia yrityksiä syntyy – omistajanvaihdoksia myös
- Yritys pääsee kehittämisen polulle
- Kohdennetumpia ja paremmin valmisteltuja hankkeita
- Ympäristöasioiden ja kaavoitusasioiden huomioonottaminen suunnitteluvaiheessa
- Asiakkaan palvelutarpeen tunnistaminen ja oikea ohjaus
- Asiakaskokemus julkisista palveluista paranee
 - Asiakaskontaktien määrä

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Keskeisenä tavoitteena on edistää ja rahoittaa pk-yritysten liikevaihdon kasvuun, osaamisen kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja kilpailukykyyn kehittämiseen tähtäviä merkittäviä ja vaikuttavia pk-yritysten kehittämishankkeita. Kehittämishankkeissa rahoitettavilla toimenpiteillä kannustetaan pk-yrityksiä kehittämään uusia tuotteita, palveluita ja ratkaisuja varsinkin kansainvälisille markkinoille sekä ottamaan käyttöön tuottavuutta ja kasvua edistäviä innovaatioita sekä hyödyntämään kiertotalouden ja muita vähähiilisiä ratkaisuja. Pk-yrityksiä kannustetaan myös kehittämään kilpailukykyään osana eri arvoverkostoja, kehittämään uusia ansaintamalleja ja hyödyntämään digitalisaation ja tekoälyn mahdollistamia ratkaisuja liiketoiminnassaan ja tuottavuuden parantamisessa. Pk-yrityksiä kannustetaan pitkäjänteiseen kehittämissyhteistyöhön korkeakoulujen ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.

Tuetaan Mikkelin ekosysteemisopimuksen valmistelua ja toimeenpanoa sekä valmistelaan kansallista vesiliiketoiminta -ohjelmaa.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa ja osaamistaan kasvun mahdollistamiseksi*

Toiminnan vaikutukset

- Asiantuntijapalveluita ja koulutuspalveluita suunnataan kasvualoille (strategiset kärjet, erikoistumisen strategian kasvukärjet) tavoitteena, että vähintään 50 % palvelua käyttäneistä käynnistää laajemman kehittämishankkeen. Kehitetään yhteistyötä keskeisen kehittäjäorganisaatioiden kanssa aktivointitoimien vaikuttavuuden parantamiseksi.

10.12.2020

Palvelut

- ELY Kehittämisen asiantuntijapalvelut
 - o Analyysipalvelu: konsultointi ja koulutus
 - o Konsultointipalvelut: Liiketoimintaosaamisen kehittäminen, vientivalmiuksien kehittäminen, myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen, ympäristöasiat (aikaisemmin ecostart), tuottavuus. Laatu, omistajan-vaihdosten edistäminen
- ELY- ja TE-toimisto koulutuspalvelut
 - o Työntajalähtöinen osaamisen kehittäminen eri tarpeisiin: Yhteishankintakoulutukset (Rekry-, Täsmä-, MuutosKoulutus), yrittäjyyskoulutus, FEC-koulutukset ja muu työvoimakoulutus.
- Muut
 - o Hankkeet, osaamisen kehittäminen ja toimintaympäristön kehittäminen
 - o TYÖ2030-aluepilotin 2020–2021 työelämäneuvojan palvelut
- Yhteiset palvelut:
 - Sähköinen asiointi: Suomi.fi, ASPA
 - Tietojärjestelmät: Tuki2014, EURA, HYRRÄ, CRM
 - Tietopalvelut: Toimiala OnLine

Tulokset asiakkaille

- Yritys aloittaa kehittämistoimenpiteet - 50 %:lla asiantuntijapalvelun käyttäjistä käynnistyy laajempi kehittämishanke
- Yritys saa työvoimaa (työperäinen maahanmuutto)
- Henkilöstön koulutus on oikea-aikaista ja osuvaa
- Painotukset vuoteen 2024:
 - o Asiantuntijapalveluita ja koulutuspalveluita suunnataan kasvualoille (strategiset kärjet, erikoistumisen strategian kasvukärjet)
- Mittarit
 - o Kasvualoille rahoitusta suunnataan 80 %
 - o Yritysten henkilöstömäärän kasvu
 - o Koulutukseen osallistuvien määrä kasvaa
 - o Lisää liiketoimintaa syntyy kiertotalouteen, ilmastonmuutoksen hillintään kohdistetaan toimia, digitaalisuutta hyödynnetään enemmän, yritystoiminnan vastuullisuus huomioidaan kilpailutekijänä

Mittari / Etelä-Savon RR-ELY (Itä-Suomi)	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)	585	625	675	695

10.12.2020

Mittari /Etelä-Savo	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)	185	205	225	235

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Toiminnan vaikutukset

- Keskeisesti valtiollisten Team Finland toimijoiden aluetiimi toimii aktiivisesti ja tekee yhteistyötä kansallisten strategisten tavoitteiden edistämiseksi.

Palvelut

- Team Finland kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori koordinoi alueellista Team Finland verkostotyötä aktiivisesti. TF aluetiimi kokoontuu ja vaihtaa tietoa säännöllisesti. Alueverkostoon kuuluvat vientiä ja kansainvälisyyttä edistävät organisaatiot.

Tulokset asiakkaille

Säännölliset kokoontumiset TF alueverkoston toiminnassa ja yhteiset tapahtumat yhdessä tehtyjen suunnitelmien mukaisesti. Asiakkaat saavat yhä osuvampia kasvun strategiaansa tukevia palveluita TF toimijoilta

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

Säännölliset kokoontumiset TF alueverkoston toiminnassa ja yhteiset tapahtumat yhdessä tehtyjen suunnitelmien mukaisesti.

Käynnistetään Itä-Suomen yhteinen kansainvälistyville pk-yrityksille suunnattu oman tuotannon hanke, jossa kv-kasvua tavoitteleville yrityksille tarjotaan sparrausta, kv-business mahdollisuuksia, kv-neuvontaa, kv-verkostoja ja kv-tilaisuuksia sekä välittäjäorganisaatioille benchmarkkaustietoa hyvistä ja vaikuttavista kv-toimintamalleista. Hankkeella vahvistettaisiin TF-toiminnan vaikuttavuutta.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä. Hyödynnetään koronatukia saaneet yritykset TF-asiakashankinnassa sekä selkeytetään alueellisten TF-kumppaneiden roolit.*

Toiminnan vaikutukset

- Toiminnan tavoitteena on, että eteläsavolaisten yritysten kilpailukyky paranee, liikevaihto kasvaa ja vienti lisääntyy.

Palvelut

10.12.2020

- Alkavat yritykset (Kehittämisyavustus ja maaseutuohjelman yritystuet)
 - Rahoitus yrityksen perustamisvaiheessa (starttiraha, Maaseutuohjelman perustamistuki)
 - Rahoitus liiketoiminnan kehittämiseen, tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen, aineellisiin ja aineettomiin investointeihin
 - Elvytysininstrumenttien tehokas hyödyntäminen koronasta toipumiseen
- Toimivat yritykset (Kehittämisyavustus ja maaseutuohjelman yritystuet)
 - Rahoitus investointeihin
 - Kehittämisyrahoitus uudistamiseen, tuottavuuteen ja kannattavuuteen, vientiin
 - Elvytysininstrumenttien tehokas hyödyntäminen koronasta toipumiseen
- Toimintaympäristön kehittäminen
 - Hankerahoitus kehittämishankkeet (EAKR, maaseutuohjelma)
 - Osaamisen kehittämiseen ESR rahoitus
 - Elvytysininstrumenttien tehokas hyödyntäminen koronasta toipumiseen
- Muut
 - Pääomasijoitustoiminta
 - Erillinen hankerahoitus (esim. Vesiliiketoiminta)

Tulokset asiakkaille

- Yritysten uudistuminen (innovaatiot, uudet tuotteet, uudet palvelut, uudet liiketoiminta-alueet)
- Yritysten viennin kasvu
- Investointien ja uudenlaisen liiketoiminnan houkuttelu alueelle
- Työpaikkojen kasvu koko jalostusketjussa
- Sujuvat rahoitus, maksatus ja tarkastuspalvelut
- Mittarit
 - 1 eurolla 10 kertainen liikevaihto, josta 50 % vientiä (2 vuotta hankkeen jälkeen)
- Painotukset vuoteen 2024:
 - Toimintaympäristön kehittämisessä strategiset kärjet (digitaalisuus, ilmastonmuutoksen ehkäiseminen, kiertotalous, vesi, metsä, ruoka)

Mittari / Etelä-Savon RR-ELY (Itä-Suomi)	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio =10)	10 (775 m€)	10 (480 m€)	10 (480 m€)	10 (480 m€)
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio=5)	5 (388 m€)	5 (240 m€)	5 (240 m€)	5 (240 m€)
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	205	125	125	125

Mittari / Etelä-Savo	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio=10)	10 (240 m€)	10 (130 m€)	10 (130 m€)	10 (130 m€)
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio=5)	5 (120)	5 (65)	5 (65)	5 (65)
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	55	30	30	30

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Toiminnan vaikutukset

- Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Palvelut

ELY:n palveluina ovat erilaisten verkostojen koordinointi ja/tai vetäminen sekä osallistuminen sidosryhmäyhteistyöhön sekä tiedotetaan ja neuvotaan eri rahoitusvaihtoehdosta ja kehittämishankkeista.

Mittari: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).

Korkeaa arvonlisää tuottavat palvelut, luova talous

Luovan talouden yrityksille tarjotaan yritysten kehittämispalveluja sekä rahoitustuotteita (EAKR, maaseutuohjelma).

Kulttuurimatkailu

Kulttuurimatkailua kehitetään Etelä-Savossa osana maakuntasuunnitelmaa käyttäen ELY-keskuksen kehittämisinstrumentteja kaikessa laajuudessaan.

Kehitetään ja koordinoidaan palveluja ja toimintaa monialaisesti esim. Parasta itään, Taikuhyve- ja luovien alojen ja kulttuuriverkostojen avulla, järjestetään Luovien leijonien kulttuuriluola ja Viiden tähden verkostotapaaminen, osallistutaan suomalaisvenäläisen kulttuurifoorumin foorumityöhön ja kannustetaan toimijoita kansainvälisyyteen. Korostetaan kulttuurihyvinvointivaikutusten merkitystä opinnoissa ja työssä ja tarjotaan tietoa, neuvontaa ja ohjausta taiteen ja kulttuurialan sekä kulttuurimatkailun toimijoille ja yrityksille kehittämiskohteisiin ja hankkeisiin, esim. CreMA, CreaDemo ja DigiDemo, ESR-hankkeissa. Viestitään toimijoille verkostojen ja eri välineiden avulla, esim. Etelä-Savon kulttuurimakasiini -uutiskirjeessä.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Toiminnan vaikutukset

- Maaseudun kehittämisohjelma vahvistaa maaseudun elinvoimaisuutta
- Vastuullinen maatalous turvaa maatalouden tukijärjestelmän toimivuuden sekä kasviterveysten ja eläinten hyvinvoinnin

Palvelut

- Maatalouden aloitustuet, investointien rahoitus ja neuvo2020
- Maaseudun muiden yritysten investointi- ja perustamishankkeiden rahoittaminen
- Kehittämisohjelmien rahoittaminen
- Ympäristön tilaan liittyvät sopimukset ja toimenpiteet
- Luomutuotantoa, jalostusta ja markkinointia koskevat tuet
- LEADER-hankepäätökset ja oikeudellisuustarkastelu.
- Maataloustukiin liittyvät valvonnat
 - o Tiloilla tehtävät pelto- ja eläinvalvonnat
 - o Hallinnolliset tarkastukset tukirekistereiden avulla
- Kasvien ja eläinten terveyteen liittyvät tarkastukset
 - o Kasvintarkastus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö
 - o Rehujen ja lannoitteiden käyttö
 - o Luomutuotannon valvontapäätökset
 - o Eläinten terveys- ja hyvinvointitarkastukset
- Yhteiset palvelut:
 - o Sähköinen asiointi: Yli 90 % hakemuksista
 - o Verkkopalvelut ja tietojärjestelmät: ely-keskus.fi, ruokavirasto.fi, maaseutu.fi, maaseutukuriiri.fi sekä Hyrrä-, Tukisovellus- ja luomun järjestelmät ym.

10.12.2020

- Asiakasneuvonta: Ruokaviraston sivut, Neuvo-tuki, asiantuntija puhelin/sähköpostikontaktit, maksatuksen tarkastuskäynnit

Tulokset asiakkaille

- Rahoitustoimenpiteillä parannetaan maatalojen ja muiden maaseudun yritysten kilpailukykyä.
- Viljelijät ja muut maaseudun pienyrittäjät saavat asiantuntevat rahoituspalvelut säädösten mukaisina.
- Kehittämishankkeissa huomioidaan alueen maaseutustrategian painotukset sekä käytössä oleva rahoituksen määrä. Suositetaan yritysryhmä- ja yhteistyöhankkeita.
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta ja parannetaan ympäristön tilaa ympäristösovimuksin ja kehittämishankkein.
- Rahoitetaan maan rakennetta ja vesitaloutta sekä metsien moninaiskäyttöä edistäviä hankkeita ja lisätään luonnon monimuotoisuuskohteiden määrää.
- Edistetään luomutuotantoa luomukorvauksin; tavoitteena 20 % peltoalasta. Lähi- ja luomuruoan tuotantoa edistetään yritys- ja kehittämishankkein.
- Jatketaan hyvää yhteistyötä alueen kolmen LEADER-ryhmän kanssa ohjelman toteutuksessa ja viestinnässä.
- Valvontatoimin turvataan maatalouden tukijärjestelmän oikeudenmukainen toteutus.
- Viljelijätukiin liittyvät pelto- ja eläinvalvonnat tehdään asetettujen määräaikojen puitteissa säädösten mukaisesti ja laadukkaasti.
- Valvontatoimin turvataan kasvien terveyttä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia
- Valvotaan eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarviketuotannon turvallisuutta tuotantotiloilla
- Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmat toteutetaan täysimääräisesti.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	93	93	94	94

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Etelä-Savon liikenneasiat käsitellään Pohjois-Savon tulossopimuksessa.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)				
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1–5)				
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1–5)				

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

Toiminnan vaikutukset

- TE-palvelut, yhteistyöverkostot ja hanketoiminta parantavat työvoiman osaamista ja työllistymisvalmiuksia.
- Yhteistyö Etelä-Savon kuntakokeilun kanssa luo pohjan alueellisille palveluille.
- Jatkuvan oppimisen verkosto luo pohjan yhteiseen keskusteluun osaavan työvoiman turvaamiseksi ja jatkuvan oppimisen kehittämiseen yrittäjien, työnantajien, oppilaitosten ja ELY/Te koulutustarjonnan kanssa ja luo yhteisen palvelumallin alueelle.

Palvelut

- Alkuvaiheen palvelutarvearvion (osaamisen arviointi, työ- ja toimintakyvyn arviointi ja osaamistarpeen tunnistaminen) ja asiakasohjauksen kautta oikea-aikaista osaamisen kehittämispalvelua asiakkaalle (henkilöasiakas)
 - o Tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut – elinikäisen ja jatkuvan oppimisen sekä nuorisotakuun hengessä
 - o Joustavat ja moniammatilliset **tieto-**, neuvonta- ja ohjauspalvelut (esim. ohjaamot), niitä tukevat maakunnalliset strategiset linjaukset ja käytännön toimet, verkostotyö sekä verkoston henkilöstön lyhytkestoinen täydennyskoulutus yhteistyössä kumppaneiden kanssa
 - o Tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut – jatkuvan oppimisen hengessä

10.12.2020

- Eri toimijoiden yhteistyöroolit työllisyyden hoidossa toimivat hyvin - asiakas saa tarvitsemansa palvelut keskitetysti kumppanuusverkostosta (Sote, oppilaitokset, kunnat)
- Työnantajalähtöinen täydennys- ja täsmäkoulutus
- Hankintaprosessin vaikuttavuuden parantaminen – kohti tulosperusteisuutta
 - o Sosiaaliset perusteet hankinnoissa
 - o Innovatiiviset hankinnat,
- Laaja-alaisesti hankkeita eri asiakasryhmille – edellyttää tehokasta asiakasohjausta
- Ennakointityö tukee prosessia – Pitkän aikavälin suunta – lyhyen aikavälin tarpeet
 - o Luovat suuntaa osaamisen kehittämispalveluiden hankinnalle
 - o Kootun ennakointitiedon (osaamistarpeiden ja työmarkkinatiedon) saaminen asiakasohjauksen taustatiedoksi asiakastyössä.
 - o Eri toimijoiden yhteistyöroolit työllisyyden hoidossa toimivat hyvin - asiakas saa tarvitsemansa palvelut keskitetysti kumppanuusverkostosta (sote, oppilaitokset, kunnat)

Tulokset asiakkaille

- Joustavat tieto-, neuvonta- ja ohjaus
- Uraohjaus tukee nopeaa työllistymistä
 - o ”Tarpeeseen oikeaa koulutusta ja oikea-aikaisesti” kattaen kaikki osaamisen palvelut
- Työnhakijoiden osaaminen ja valmiudet paranevat
 - Monialaiseen palvelutarpeeseen saa apua sujuvasti
- Yritykset ja muut työnantajat saavat avoimiin tehtäviin työntekijöitä
- Koulutuksista ja valmennuksista työllistyy hyvin
 - Maahanmuuttajat kotoutuvat Etelä-Savoon ja pääsevät osallisiksi työelämään
- Asiakaskokemus paranee
- Työ ja tekijä kohtaavat

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

Yhteishankintakoulutukseen osallistuminen lisääntyy ja rahoitusta suunnataan kasvu-aloille 80 % (metalli, sähkö ja elektroniikka, ICT, puuala, matkailu, elintarvike ja sosiaali- ja terveysala avoimilla markkinoilla). Yritysten henkilöstömäärän kasvu ja koulutukseen osallistuvien määrän kasvu. Elinikäisen oppimisen strategian toteutuminen. Yhteen kootua osaamista ja palveluja, joilla edistetään sekä nuorten että aikuisten monialaista palvelua opintoihin, työhön ja muuhun tukeen.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Toimitaan olemassa olevan maakunnallisen elinikäisen oppimisen strategian mukaan. ELO-toiminnan vaikuttavuutta todennetaan laadituilla muutos- ja prosessimittareilla, mistä raportoidaan ja minkä pohjalta suunnataan maakunnallista ELO-toimintaa strategisesti eteenpäin ja sovitaan kehittämiskohteista tulevaisuuteen. Osallistutaan aktiivisesti

10.12.2020

koordinoiden kuntien Ohjaamo-palvelujen kehittämiseen nuorille ja aikuisille tarjottavan Ohjaamo-tyyppisten palveluiden maakunnalliseen kehittämiseen. Hyödynnetään nuorten ohjaus- ja palveluverkoston työtä kunnissa ja tutkimuksista ja verkostoista saatavaa tietoa päätöksenteon tueksi.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Toiminnan vaikutukset

- Maahanmuuttajat kotoutuvat Etelä-Savoon ja pääsevät osallisiksi työelämään

Palvelut

- Vahva alkupalvelu tiiviissä yhteistyössä kuntasektorin kanssa – yhteiset käytännöt kokonaisvaltaisen palvelutarpeen arvioinnin mahdollistamiseksi
 - o Sosiaali- ja terveystieteiden vahva rooli ja peruspalveluiden tuki
 - o Kokonaisvaltaisen ja vaikuttavan asiakasprosessin toteutuminen ja hallinta, palveluohjaus – Henkilökohtaisen asiakasvastuun lisääminen
 - o Palvelutarpeen oikea-aikainen ja osuva arviointi heti työnhaun alkaessa
 - Entistä vahvempi kytkös Etelä-Savon työmarkkinoille
- Uudenlaisten palvelukokonaisuuksien luominen yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Kotoutumispalveluiden (laaja-alaisesti) tehostaminen asiakkaiden työllistymiseksi
 - Palkkatuen tehostaminen osana työllistämispalveluita
- Työlupalinjausten ja prosessien sujuvuus – osana osaavan työvoiman saatavuutta
- Konsultatiivinen monialainen asiantuntijapalvelu – Neuvonta- ja ohjauspalvelut
- ESR-hanketoiminta tukee Kasvo-pilotin tavoitteiden mukaisesti
 - -> erikokoisten kuntien rooli
- Yhteiset palvelut:
 - Sähköinen asiointi: asiakastietojärjestelmä – oma asiointi, Työmarkkinatori, Suomi.fi, TE-aspan palvelut
 - Asiakasneuvonta: Painopiste alkupalvelussa. Asiakasneuvonta monikanavaisesti: Chat, video, puhelin, live

Tulokset asiakkaille

- Kotoutumisessa ja asettautumisessa koko perheen tilanne huomioidaan ja otetaan huomioon - palvelut heti saatavilla (kielitaito avainasemassa)
- Tuki kohti työelämää (ja/tai koulutusta) on suunnitelmallista ja asiakkaan tarpeita vastaavaa
- Mittareina:
 - o Valmennukseen pääsee joustavasti
 - o Koulutukseen pääsee joustavasti
 - o Työkokeiluun pääsee joustavasti
 - o Palkkatukipaikka löytyy nopeasti
 - o Työpaikka avoimilta työmarkkinoilta löytyy
 - o Edellä mainittujen palveluiden väliset siirtymät ovat joustavia
 - o Maahanmuuttajien määrä työväestöstä kasvaa
 - o Työperäinen maahanmuutto – opiskelijoiden sitoutuminen
 - o Työpaikkojen täyttäminen kansainvälisillä osaajilla

10.12.2020

- Työlupa hoituu oikea-aikaisesti
- Asiakaskokemus paranee

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Kansainvälisten osaajien potentiaali tuodaan läpileikkaavasti esiin TE- ja yrityspalveluissa ja tarjotaan kv. osaajiin liittyviä palveluita yrityksille niin ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin osalta kuin yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen edistäjänä.

Vahvistamme korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta ulkomaiset opiskelijat pääsevät kosketuksiin työelämän kanssa jo opiskeluaikana.

- vahvistetaan kotoutumiskoulutusta, tuodaan kielikoulutus osaksi työelämää (työssä-oppimista)
- kehitetään koulutusta ammatillisten taitojen vahvistamiseksi (esim. täydentävät ammattiopinnot tai osaamismoduulit)
- tuetaan maahanmuuttajien sitoutumista työhön, tarjoamalla työpaikalla tapahtuvaa valmennusta mm, kieli ja yhteiskuntatietoutta
- tuetaan työnantajia tarjoamalla tukea kansainvälisen osaajien palkkaamiseen mm. työyhteisövalmennus ja työn monimuotoisuuskoulutusta
- tarjotaan yrityksille ja työnantajille rekrytointitukea
- annetaan asettautumistukea ja ohjataan kotoutumisen palveluihin
- kehitetään jo maassa olevien kansainvälisten osaajien rekrytointia (esim. kansainväliset opiskelijat) ja asettautumista alueelle
- kehitetään (yhdessä eri toimijoiden kanssa) moniammatillista kotoutumis- ja osaamiskeskusta, joka tarjoaa palveluita niin maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille (kansainväliset osaajat) kuin yrityksille ja työnantajille, että osaajat löytäisivät työtä ja työnantajat työntekijöitä.
- vaikutetaan hyvien väestösuhteiden toimintaohjelmalla asenneilmapiiriin, että se on hyväksyvä ja ehkäisee rasismia ja syrjintää
- vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

Toiminnan vaikutukset

- ELY-keskuksen toimilla tuetaan alueellista ja paikallista yhteistyötä hiilineutraalisuuden edistämiseksi.

10.12.2020

Palvelut

- Kansallisten ilmastotavoitteiden toimeenpano alueella
- Etelä-Savossa toimii laaja-alainen ilmastotyöryhmä ja sillä asiantuntijoista koostuva alatyöryhmä.
- Maakunnallisten, kunnallisten ja toimialakohtaisten ilmastosuunnitelmien laatiminen
- ELY-keskus aktivoi alueen toimijoita Etelä-Savon rakennerahastojen ja maaseudun kehittämisohjelman varojen käyttöön ilmasto- ja kiertotaloushankkeissa yhdessä maakuntaliiton kanssa.
- Suomen kestävän kasvun ohjelman ja vihreän elvytyksen hankkeet, joita rahoitetaan kestävän kasvun ohjelmasta ja tulevasta rakennerahasto-ohjelmista mukaan lukien oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF).
- Maataloustuotannon hiilijalanjälkeä vähennetään suosimalla ympäristötoimenpiteinä peltojen kasvipeitteisyyttä, nurmivaltaista nautakarjataloutta, nk. hiilinurmia ja niihin perustuvaa bioenergian tuotantoa (biokaasu ja muut biopolttoaineet) sekä kiertotaloutta.
- Maaseudun kehittämisessä otetaan huomioon v. 2019 valmistuneen Järvi-Suomen alueen ELY-keskusten yhteisen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpide-esityksiä.

Tulokset asiakkaille

- Vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistävien hankkeiden rahoitusta sekä tiedollista yhteistyötä
- Ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin sitoutunut maakunta, ilmastotyöhön liittyvien innovaatioiden edistäminen ja uuden liiketoiminnan edellytysten luominen

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Etelä-Savon ilmastotyöryhmän toiminnan käynnistyminen. Vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistävien hankkeiden rahoittaminen. Maaseutuohjelman tukitoimenpitein rahoitetaan maatalouden hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäviä ympäristötoimenpiteitä sekä koulutus-, tiedotus- ja muita kehittämishankkeita. Mittareina ovat mm. seurantatutkimukset maatalouden hiilijalanjäljen muutoksesta tuotantomenetelmien kehittymisen myötä.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Toiminnan vaikutukset

- Ennakoivalla ja tehokkaalla valvonnalla turvataan hyvä ympäristön tila ja edistetään yritysten kasvua ja ympäristökilpailukykyä.

Palvelut

- Parannamme valtakunnallisten tavoitteiden ja suunnitelmien (esim. Valtakunnallinen jätesuunnitelma, ilmastotavoitteet, vesienhoito) huomioon ottamista lausunnoissa.
- Teemme ympäristönsuojelun valvontatarkastukset riskiperusteisen suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2021 arvioidaan, että tarkastuskäynnit yhteensä 158 kpl (YSL:67, JL:1, VL: 90) (Koronan takia tavoite on pienempi, kuin viime vuonna)

10.12.2020

- Toimimme aktiivisesti ympäristönsuojelun ohjauksessa, neuvonnassa ja viestinnässä.
- Annamme laadukkaita valvontalausuntoja ml. vesilainvalvonta.
- Käsittelemme ympäristönsuojeluilmoitusten (pima, melu) perusteella tehtävät päätökset ripeästi.
- Tuemme kiertotaloutta ja vähähiilisyyttä edistäviä hankkeita.
- Olemme yhteysviranomaisen ympäristönsuojeluun liittyvissä YVA-hankkeissa
- Ennakkoneuvottelu on käytössä yhdistäen tietoa ympäristölupa-, kaava- ja YVA-prosesseista
- Yhteistyö poliisin kanssa ympäristörikosasioissa
- Ilmastoryhmien toiminta -> ilmastoasiantuntijan palkkaus

- Yhteiset palvelut: sähköinen asiointi, verkkopalvelut ja tietojärjestelmät, asiakasneuvonta.
- Ilmastoryhmien toiminta – > ilmastoasiantuntijan palkkaus

Tulokset asiakkaille

- Palvelut asiakkaille hoidetaan sujuvasti ja ripeästi
- Valvottavat laitokset toimivat ympäristölupiansa ja lainsäädännön mukaisesti.
- Uudet BAT-asiakirjat on otettu käyttöön.
- Lupaharkinta on johdonmukaista ja ajantasaista.
- Valvonta on ennakoivaa
- Noudatetaan valtakunnallisen linjauksia.
- Toimivat yhteistyöverkostot
- Ympäristörikosoiden tunnistaminen osana valvontaa
- Ennakkoneuvottelumenettely
- Alueellisen ja paikallisen ilmastotyön vahvistuminen

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Jätelain muutokseen perustuen kootaan ja asetetaan jätehuollon alueellinen yhteistyöryhmä yhdessä POSELYn ja POKELYn kanssa sovittavalla tavalla. Edistetään biojätteiden kierrätykselle ja ruokahävikin vähentämiselle asetettuja tavoitteita mm. tiedollisin ja seurannan ohjauskeinoin sekä selvittämällä biojätteiden erilliskeräyksen laajuuden toteuttamista (yhteistyössä kunnat, jätehuolto-yhtiöt, jätealan yritykset).

Kartoitetaan tarvetta projektiluonteisesti selvittää haja-asutuksen lietteiden kuljetuksen ja käsittelyyn toimittamisen toimivuutta, mukaan lukien jätelain siirtoasiakirjavelvoitteen muutokset (kunnat, jätehuolto-yhtiöt, vesilaitokset).

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vainutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Toiminnan vaikutukset

- ELY-keskuksen toimilla pyritään varmistamaan se, että Etelä-Savossa tehtävät päätökset ja ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa.
- Vesivarojen käyttö on kestävä ja turvallista. Vesitilannetieto on ajantasaista ja helpposti saatavilla.

Palvelut

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen koskettaa laajasti ELY-keskuksen eri tehtäväalueita ja palveluita. Kaikessa palvelutuotannossa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen sopeutumisen näkökulma. ELY-keskus huolehtii ilmastonäkökulman huomiomisesta niissä ohjelmissa ja hankkeissa, joihin se osallistuu.
- Toteutetaan Maaseudun kehittämissuunnitelman puitteissa Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman esityksiä (valmistuvat v. 2019 loppuun) toimenpiteistä maatalouden valumariskien minimoimiseksi, kuten esim. kasvipeitteisyys ja suoja-kaistat, syrjäisten pienpeltojen metsittäminen sekä ympäristötoimenpiteiden riskilähtöisempi kohdentaminen. Maaperän hoitamiseksi suositaan nurmiviljelyä ja luonnonmukaista tuotantoa.
- Ilmastonmuutos otetaan huomioon kaikissa alueidenkäytön ratkaisussa, tuemme ilmastonmuutoksen hidastamista ja sopeutumista edistäviä alueidenkäytön kehityshankkeita
- Vesitilanteen seuranta, vesitilanne- ja tulvaviestintä ja osallistuminen hydrologisen havaintoverkon ylläpitoon
- Asiantuntijatehtävät vesistötulvissa ja muissa tavanomaisesta poikkeavissa vesiolioissa, vaarantorjuntatoimenpiteet, hyydöntorjunta
- Tulvariskien arviointi, tulvariski- ja tulvavaarakartat, hallintasuunnitelmat, alimmat rakentamiskorkeudet

Tulokset asiakkaille

- ELY-keskuksen asiantuntemus on käytettävissä eri tehtäväalueille ja palveluissa.
- Ajantasainen ja luotettava hydrologinen tieto on saatavilla
- Kunnat, maanomistajat ja yritykset tuntevat tulvariskikohteensa eivätkä sijoita uusia toimintoja ja rakentamista tulvavaara-alueille
- Vesistö säännöstelyt toimivat myös muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Toiminnan vaikutukset

- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Luonto- ja ilmastopaneelin tavoitteet ohjaavat toimintaa.

Palvelut

- Natura-kohteilla painopisteenä on suojeluarvojen turvaaminen metsälaila ja maaineslaila toteutettavaksi osoitetuilla alueilla

10.12.2020

- Metso-ohjelmaa toteutetaan ja soidensuojelun täydennyskohteita suojellaan
- Metsien käsittelyssä pyritään yhteistyössä toimijoiden kanssa löytämään monimuotoisuuden ja vesiensuojelun kannalta parhaat vaihtoehdot, painopisteenä harjualueet, turvemaat ja rantametsät
- Perinnebiotoopit päivitysinventoidaan ja niiden arvojen ylläpitoon kohdennetaan kunnostuksen ja hoidon rahoitusta sekä neuvontaa. Rauhoitettujen lajien maataloudelle aiheuttamia vahinkoja ehkäistään ennalta ja parannetaan avustushakemusten tietopohjaa
- Lintuvesien kunnostushankkeita saadaan käyntiin
- Päivitetään Saimaannorpan suojelustrategiaa, huolehditaan suojelutyöryhmän ja sen asiantuntijaryhmän työskentelystä ja osallistutaan LIFE-hankkeeseen.
- Tienvarsien uhanalaisten lajien esiintymien hoitokorttien laatiminen mm. urakkasopimusiin liitettäväksi ja vieraslajien torjuntaa edistetään neuvonnalla
- Käsitellään luonnonsuojelu-, maasto-, vesiliikenne-, ja ulkoilulakien mukaiset lupa- ja lausuntoasiat

Tulokset asiakkaille

- Natura 2000 -verkoston suojeluperusteet turvataan
- Metsiä ja soita saadaan lisää suojelun piiriin
- Metsätalouden haitallisia ympäristövaikutuksia vähennetään
- Maatalousluonnon monimuotoisuutta ja kulttuurimaisemia vaalitaan onnistuneen yhteistyön tuloksena
- Lintuvesien tila linnuston kannalta paranee
- Saimaannorppakanta kasvaa
- Laji- ja luontotyyppisuojelua edistetään hoitotoimin ja ohjeistamalla hankkeiden toteutusta
- Suojelutoimet toteuttavat Helmi – elinympäristöohjelmaa sekä vaikuttavat positiivisesti myös vesiin, vesieliöstöön ja hiilitaseeseen
- Tuetaan kestävää luontomatkailua ja luonnon virkistyskäyttöä
- Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut ja viranomaistehtävät hoidetaan jouhevasti asiakkaiden ja yhteistyötahojen kanssa.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	750	600	600	600

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Helmi-ohjelman mukaiset vireille tulevat ja käynnissä olevat kunnostuskohteet 7–9 kpl. Lisäksi hoitosuunnittelussa on noin 20–25 kohdetta.

Uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen hoitotoimet 5–10 kpl ja lajistoinventoinnit 30 kpl. Maastokauden aikana tehdään lajistoinventointeja tulevien vuosien rajauspäätöksiä varten. Hanhilammen käyttö- ja hoitosuunnitelma päivitetään.

10.12.2020

Luontotyyppi-inventointeja tehdään Natura-alueiden lehdossa ja luonnonmetsissä, lisäksi inventoidaan METSO- ja suokohteita osana luonnonsuojelun toteutusta.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierroksen elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Toiminnan vaikutukset

- Etelä-Savossa on maailman puhtaimmat vedet

Palvelut

- Vuoksen vesienhoidon yhteensovittaminen (ylimaakunnallinen tehtävä)
 - Vuoksen vesienhoitosuunnitelmaa kaudelle 2022–2027: kuulemisen järjestäminen, asiakirjan päivittäminen kuulemispalautteen perusteella
- Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman 2022–2027 laatiminen ja kauden 2016–2021 toimeenpano
- Vesienhoidon ja kuormituksen vähentämisen kehityshankkeet, vesiensuojelun tehostamisohjelma ”Veden vuoro”
 - o Viestinnän tehostaminen ja yhteistyö kriittisten vesistökohteiden osalta, erityisesti metsä- ja maatalous sekä vesistökuunnostukset
 - o Asiantuntijaverkoston vahvistaminen: Kalatalousaluekohtaiset vesienhoidon yleissuunnitelmat; kuormitusselvitykset, toimenpiteiden priorisointi, hankeaktivointi
 - o Kaupunkivesi-teeman hallinnointi
- Vesienhoidon neuvonta- ja asiantuntijapalvelut
 - o Avustukset ja asiantuntijatuki vesienhoidon toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen; tehostettu yhteistyö hanketaloihin LUT, XAMK, MK, MH, jne. Tavoitteena isompia hankkeita ja EU-rahoituksen parempaa hyödyntämistä.
 - o Pohjavesien suojelusuunnitelmat: avustukset kunnille suojelusuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen, edistetään pohjavesialueiden rakenneselvityksiä, voimassa olevien suojelusuunnitelmien toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Freshabit Life IP Puruvesi –hankkeen koordinointi
- Vesien tilan seurannan järjestäminen
- Vesilain valvonnan asiantuntijapalvelut, lausunnot ja ilmoitusten käsittely.
- Vesistöhankeiden vanhojen asiakirjojen siirtäminen sähköiseen muotoon.
- Vesistö säännöstelyjen kehittäminen
- Kuntien vesihuollon ja vesihuoltolaitosten valvonta, vesihuollon alueellinen kehittäminen, vesihuollon korona-avustusten koordinointi
- Vesi- ja kalatalous hankkeiden tukeminen, tuki kehitys-, kokeilu-, investointi- ja vienninedistämishankkeille, Sinisen biotalouden tuki

Tulokset asiakkaille

- Vesiä ja kalakantoja hoidetaan kokonaisuutena
- Rannan- ja vesialueiden omistajilla, kansalaisilla, matkailijoilla sekä muilla toimijoilla on käytettävissään ajantasaiset tiedot vesien tilasta

10.12.2020

- Rannan- ja vesialueiden omistajilla sekä muilla tahoilla on mahdollisuus osallistua vesien hoitoon – vesienhoitohankkeet
 - Vesienhoidon tavoitteista vallitsee yhteisymmärrys ja yhteistyömenettelyt ovat toimivia
 - Valuma-alueiden maatilat, metsänomistajat sekä maa- ja metsätalouden toimijat tuntevat vesistöjen tilan ja hoitotavoitteet
 - Maanomistajilla on käytettävissään ajantasaiset tiedot pohjavesialueista ja niiden luokituksesta sekä pohjavesien suojelusuunnitelmista
 - Vesivarojen ja vesiympäristön tila paranee ja niiden käyttö on ekologisesti kestävä
 - Vesihuoltolaitoksilla on riittävä varmuus vedenhankinnassa
 - Vesiliiketoiminnan kansainvälistymistä edistetään
- POSELY:
- Vesialueiden omistajilla ja vapaa-ajanasukkailla on käytettävissään tiedot kalastusmahdollisuuksista ja mahdollisuus osallistua kalakantojen hoitoon.
 - Etelä-Savosta kehitetään vetovoimaista vapaa-ajankalastuksen järvikalastuskohdetta. Vapaa-ajankalastukselle ja kalastusmatkailulle on hyvä toimintaympäristö.
 - Kaupallisilla kalastajilla ja kalaruokaketjulla on edellytykset toimintansa kehittämiseen.
 - Saimaannorpan suojelusta ja kalastuksen yhteensovittamisesta vallitsee yhteisymmärrys.
 - Uhanalaisten kalakantojen hoito etenee ja yhteistyömenettelyt ovat toimivia.
 - Kalatalousalueilla on käytössään ajantasaiset käyttö- ja hoitosuunnitelmat

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

ELY viimeistelee Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaehdotuksen sekä Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman ehdotuksen 2022–2027 kuulemispalautteen perusteella.

Maatalous: vesiensuojelua edistetään hankkeissa erityisesti vesiensuojelun painopistealueilla.

Metsätalous: edistetään vesiensuojelua hankkeissa erityisesti vesiensuojelun painopistealueilla (mm. Kyyveden pohjoisosa), osallistutaan ohjausryhmätoimintaan Metsäkeskuksen menetelmäkehitys- ja koulutushankkeissa (Vesiensuojelun laatuloikka sekä Etelä-Savon rantametsät).

Vesistökuunnostus: ELY edistää kunnostushankkeita aktiivisella neuvonnalla, ohjauksella ja avustuksilla kalatalousalueilla erityisesti vesiensuojelun kannalta tärkeillä kohteilla. Vesiensuojelun tehostamisohjelma - asiantuntijaverkoston vahvistaminen: Laaditaan yhteistyössä Etelä-Savon kalatalousalueiden ja sidosryhmien kanssa (11 kpl) vesienhoidon suunnitelmat. Suunnitelmat valmistuvat ja aloitetaan toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Pohjavedet ja pilaantuneet maa-alueet: Edistetään suojelusuunnitelmien toimenpiteiden toteutumista riskinalaisilla pohjavesialueilla, vuonna 2021 pääpaino Vapo Oy:n Pursilan vanhan saha-alueen ja Kinnin pohjavesien pilaantumien osalla. Edistetään pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien ja rakenneselvitysten laatimista riskinalaisilla pohjavesialueilla.

Kaupunkivedet ja haitalliset aineet: ESAELY vastaa teeman hallinnoinnista Vesiensuojelun tehostamisohjelmassa.

ESAELY vastaa Freshabit Life IP Puruvesi-hankkeen koordinoinnista ja edistää kohdealueella vesienhoitotoimien toteutumista.

10.12.2020

Sidosryhmätilaisuudet: kalatalousalueiden vesienhoidon toimeenpano-ohjelmien sidosryhmätilaisuudet n. 20 kpl, Freshabit Life IP Puruvesi-hankkeen sidosryhmätilaisuudet 7 kpl, muut alueelliset vesienhoidon sidosryhmätilaisuudet 2–3 kpl, vesienhoidon yhteistyöryhmän kokoukset 2 kpl
 Joroinen siirtyy Pohjois-Savoon ja Heinävesi Pohjois-Karjalaan v. 2021 alussa. Huolehditaan hallitusta siirtymisestä vesienhoidon osalta.

Mittari: *Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

Edistetään vesistökuunnostushankkeita aktiivisella neuvonnalla, ohjauksella ja viestinnällä. Kalatalousaluekohtaiset vesienhoidon yleissuunnitelmat valmistuvat kevääseen mennessä, ja ne luovat tarpeita uusien selvitys- ja kuunnostushankkeiden käynnistämiseksi. Suunnitelmat jalkautetaan alueelliselle ja paikalliselle tasolle, ja niiden avulla lisätään toimijoiden välistä yhteistyötä. Vesiensuojelun tehostamisohjelman hankkeita on käynnissä 5 kpl ja muita vesistökuunnostushankkeita 6 kpl. Syksyn 2020 avustushaussa arvioidaan tulevan 20 uutta hanketta. Yhteensä vuonna 2021 on käynnissä 31 hanketta, joista vuoden loppuun mennessä arvioidaan päättyvän 10–16 hanketta.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Toiminnan vaikutukset

- Ennakoiva ja laadukas kaavoitus edistää ihmisten kokonaisyhyvinvointia, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntastrategia toteutuvat.

Palvelut

- Tuemme kuntia heidän maapolitiikassaan ja kuntakaavojen valmistelussa. Tarjoamme oman tietopohjamme kunta- ja maakuntakaavoituksen käyttöön, annamme juridista tukea ja pidämme osaamisemme ajantasaisena.
- Edistämme kuntakaavoitusta ja rakentamisen ohjausta sekä kuntien välistä yhteistyötä järjestämällä kuntien kehittämiskeskustelut sekä koulutus- ja neuvottelutilaisuudet.
- Huolehdimme, että kuntakaavoitus edistää ELY-keskuksen strategiassa asetettuja vaikuttavuustavoitteita ja kaavojen vaikutukset on arvioitu riittävällä tavalla.
- Tuemme alueidenkäytön kehityshankkeita, erityisesti Ilmastonmuutoksen hidastamista ja sopeutumista edistäviä, taajamien kestävästä uudistumiskehitystä tukevia ja monipaikkaisuuden mahdollisuuksia kehittäviä.
- Omalla kaavadijehankkeella tuemme alueemme kuntia pääsemään hyvin mukaan valtakunnalliseen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmähankkeeseen.

10.12.2020

- Teemme läheistä yhteistyötä liikennejärjestelmäsuunnittelun kanssa ja osallistumme liikenne- ja verkostohankkeisiin.
- Kehitämme ja pidämme ajan tasalla kulttuuriympäristöstrategiaa ja koordinoimme kulttuuriympäristöalan yhteistyötä. Opastamme rakennusperintöasioissa, jaamme hoitoavustukset, teemme rakennussuojelupäätökset.

Tulokset asiakkaille

- Palveluketju toimii: Maakuntakaava on tarpeita ennakoiva ja ajantasainen. Kuntien taajamissa on ajantasaiset ja tarkkuudeltaan tarkoituksenmukaiset yleiskaavat. Muuttuviin tarpeisiin voidaan reagoida pääasiassa asemakaavoituksen ja luvituksen keinoilla.
- Valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat. Alueidenkäytön ratkaisut edistävät ihmisten kokonaisyhyvinvointia ja lisäävät siten taajamien pito- ja vetovoimaa. Taajamien arjen toimivuus on erityisen hyvällä tasolla. Yritys- ja asuntorakentamisen tonttipalvelu vastaa kysyntää määrällisesti ja laadullisesti.
- Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon kaikissa alueidenkäytön ratkaisuihin.
- Kulttuuriympäristötietoisuus vahvistuu, erityisarvot nähdään vahvuutena alueidenkäytön ratkaisuihin ja yhteistyö eri toimijoiden kesken on tehokasta ja koordinoitua.
- Kunnat saavat ELY-keskukselta ajantasaista tietoa ja luotettavaa asiantuntija-apua kaava-, kulttuuriympäristö- ja lupa-asioissa

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	52	53	53	53

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).

Alueiden kehittämisen yhteistyö- ja hanketoiminta toteuttavat Suomen kestävä kasvun ohjelmaan, maakuntastrategiaa, hallitusohjelman linjauksia sekä AVI-ELY strategia-asiakirjaa. Etelä-Savo kehittyy, talous kasvaa, ympäristö säilyy hyvänä ja asukkaat työllistyvät ja osallistuvat. Etelä-Savon kärkialoille (vesi, metsä, ruoka, hyvinvointi) syntyy korkeatasoisia innovaatioalustoja (Mikkelin ekosysteemisopimus, Savonlinnan puu- ja hybridirakentamisen TKI-testauslaboratoriokokonaisuus).

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

ELY-keskuksen olennaisin tavoite on se, että kaikissa alueen kaupungeissa on laadukas, ajantasainen ja tarpeita vastaava taajamayleiskaava sekä se, että yksityiskohtaisessa kaavoituksessa ja muissa ratkaisuihin tuetaan tehtyjä yleiskaavatasoisia ratkaisuja. Kuntakeskusten kaavatilanteen on myös oltava tarpeita vastaava. Saimaalla rantojen yleiskaavoja päivitettäessä otetaan norppakannan kehitys erityisesti huomioon. Sisällöllisesti ELY-keskus tukee maakuntastrategian ja maakuntakaavan toteuttamista, kuntien kehittämiskeskusteluissa pyritään siirtymään yhä enemmän konkreettisempaan toteuttamiseen, yhteistyössä maakuntaliiton sekä elinkeino- ja liikennevastuualueiden kanssa.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossa ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF –arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

Toiminnan vaikutukset

- ELY-keskuksen toimintaa kehitetään ja uudistetaan asiakkailta ja sidosryhmiltä saatavan palautteen ja itsearviointien pohjalta

Palvelut

- ELY-keskuksen toiminnan arviointi
 - o ELY-keskusten sidosryhmätutkimus
 - o ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskysely

10.12.2020

- VmBaro työtyytyväisyyskysely
- CAF –itsearviointi
- CosoERM
- ELY-keskuksen toiminnan kehittämishankkeet
 - Teemme asioita yhdessä yli yksikkö- ja vastuualuerajojen
 - Kohtelemme työssä ihmisiä hyvin ja oikeudenmukaisesti
 - Nostamme esiin yhteisiä onnistumisia ja haasteita
 - Reagoimme nopeasti asiakastyössä ja otamme asiakkaisiin yhteyttä aktiivisesti
 - Teemme kehityskeskusteluista suunnitelmallisia ja tavoitteellisia sekä ajoituksestaan sopivia

Tulokset asiakkaalle

- ELY-keskus viestii avoimesti ja aktiivisesti vastuualueidensa palveluista ja toiminnasta. Viestinnän sisältö pohjautuu ELY-keskuksen strategiaan ja on ajankohtaista ja kiinnostavaa. Viestitään monikanavaisesti ja vuorovaikutteisesti. Vuorovaikutusta ja yhteistä kehittämistä ELY-keskuksen johdon, asiantuntijoiden ja viestinnän välillä lisätään. Kehitetään viestinnän tavoitteita ja viestinnän vaikuttavuuden mittareita.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

Toiminnan vaikutukset

- Asiakkaat saavat asiantuntevaa ja luotettavaa palvelua

Palvelut

- Asiakkaalle avoin asian eteneminen (viestintä, asian etenemisen tilanne, tavoitettavuus)
- Aikataulut
- Tasaveroinen ja puolueeton sekä perusteltu asian käsittely
- Ennakkoneuvottelumenettelyin edistetään hankkeiden sujuvaa käsittelyä ja läpiviennitä moniviranomaishankkeissa

Tulokset asiakkaalle

- Asiakas saa vastauksen asiaansa helposti.
- Asiakas saa palvelun nopeasti.
- Asiakas voi luottaa palveluun
- Asiakkaat osallistuvat ELYn palvelujen kehittämiseen aktiivisesti

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

ELY-keskus hyödyntää tehokkaasti Taimi –sähköisen työskentely-ympäristön ominaisuuksia ja mahdollisuuksia

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

ELY-keskus kehittää hankehallintaa ja hankintaosaamista siten, että hankkeet toteutuisivat suunnitelmallisesti, hankinnat lakien ja määräysten mukaisesti ja että hankkeiden hallintaan ja palvelujen hankintoihin käytetään sähköisiä järjestelmiä. Hankehallintajärjestelmän (HHJ) ja hankintojen kilpailutusratkaisun (Cloudia) y-vastuualueen pääkäyttäjän tehtävissä ELY-keskus osallistuu järjestelmien edelleen kehittämiseen ja ohjeistamiseen sekä henkilöstön kouluttamiseen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. ELY-keskus ylläpitää myös y-vastuualueen hankeasiantuntijaverkostoa varmistamaan hankehallintaan ja hankintoihin liittyvän tiedonkulun ja yhteistyön hyödyntämisen ELY-keskuksissa. Edistetään uusien hankintamenettelyjen (vaikutusten hankinta, innovatiiviset hankinnat) käyttöä.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Palvelutuotannossa hyödynnetään substanssikohtaisia sähköisen asioinnin, tietojärjestelmien ja asiakasneuvonnan ekosysteemeitä (esim. Työmarkkinatori, TE-aspa). Palveluprosesseja muotoillaan mahdollisuuksien mukaan julkisten palveluiden toimintalogiikan mukaisiksi.

ELY-keskuksen ulkoinen ja sisäinen viestintä suunnitellaan tukemaan ELY-keskuksen tulostavoitteita. Viestintä toteutetaan suunnitelmien pohjalta ja viestinnän ja viestintäsuunnitelmien toteutumista seurataan.

Vahvistetaan ja kehitetään olemassa olevia verkostoja (esim. elinikäisen oppimisen, ohjaamojen, työelämä-, kulttuuri-, osaamisverkostot). Kootaan verkostojen avulla maakunnallista toimintaa entistä vaikuttavammaksi ja tulevaisuussuuntautuneemmaksi. Hyödynnetään some-viestintää kohdennetusti ja painotetaan vuorovaikutusta ja yhteistyötä tukevaa henkilöstön koulutusta.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle käynnistetään yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukoh-
taisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtö-
isiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Govern-
ment -tasolle vuoteen 2025 mennessä.*

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset laativat yhdessä KEHA-keskuksen kanssa yhteisen digikyvykkyyden kehittämissuunnitelman 28.2.2020 mennessä ja digitiekartan 30.6.2020 mennessä. Vuoden 2020 lopussa toteutui ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen digikypsytyden arviointi.

ELY-keskus osallistuu digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja on mukana palvelujen digitalisaatiossa sekä sitä koskevien suunnitelmien laatimisessa ja digikypsytyden arvioinnissa. ELY-keskus osallistuu aktiivisesti TE-palveluiden kehittämiseen ja digitalisaatioon. ELY-keskus osallistuu TE-palveluiden kehittämisen ja TE-digi ohjausryhmien työskentelyyn. ELY-keskus edistää alueidenkäytön ja kaavoitustoimen digitalisaatiota yhdessä maakuntaliiton, 100maakunnan kuntien ja YM:n tulevaisuuden maankäyttöpäätökset –hankkeen kanssa.

Ratkaistaan chatbot Elykkään hyödyntäminen ja jatkokehittäminen.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: *Tietoturvan taso (sanallinen).*

Etelä-Savon ELY-keskuksessa varmistetaan, että tietoturvan perustasoon vaadittavat toimenpiteet on tehty ja dokumentoitu. Maksajavirastotoiminnan osalta noudatetaan ISO/IEC 27001 standardin edellyttämää tietoturvan tasoa. 1.1.2020 voimaan tuleva tietohallintalaki ja sen vaatimukset tullaan myös huomioimaan tuloskauden aikana. Tietoturvatyö on jatkuvaa toimintaa ja tietoturvaa kehitetään yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa. Riskienhallintapolitiikka on laadittu ja riskienhallinnan arviointia kehitetään.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Toiminnan vaikutukset

- Henkilöstö kokee tekevänsä hyvää työtä ja voi hyvin

Palvelut

- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja jaksamisen turvaamiseksi otetaan käyttöön muuttuvien työolojen vaatimia uusia toimintatapoja.
- Osaamisen kehittäminen on jatkuva prosessi. Työnantaja tukee tehtävän mukaista osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä. Työntekijä hyödyntää esim. eOppivaa.
- Esimiesten ja kollegoiden tuki, koulutus sekä pari- ja tiimityöskentely soveltuvin osin
- Esimiehet osallistuvat viraston omiin esimiesfoorumeihin ja hyödyntävät esimiesvalmennuksia ja -infoja sekä johdon työpöytä. Esimiehet saavat sparrausta esimiestyöhönsä.
- Esimiesrekrytoinneissa työhyvinvoinnin johtamisen osaaminen on yksi näkökulma.
- Toiminnan suunnittelussa, tavoitteiden asettelussa ja arvioinnissa käytetään erilaisia kehityskeskustelutapoja esim. ryhmä- yli yksikkörajojen (ilmiöittäin) ja yksilökehityskeskusteluja (työtehtävä-, miten menee, työmäärä-, palkkaus- ja varttikehityskeskustelut).
- Vuorovaikutusta ja yhteistyötä tukeva koulutus
- Tasa-arvo-, työhyvinvointi-, työsuojelu- ja työterveysuunnitelmien sovitut käytännön toimet

Tulokset henkilöstölle

- Henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittu muuttuvissa työoloissa.
- Henkilöstöllä on ajanmukainen osaaminen, tehtäväkuvat ja osaamisen kehittämiss mahdollisuuksia tehtäviinsä.
- Henkilöstöllä on sopiva työmäärä, tuki ja mahdollisuus yhdessä työskentelyyn.
- Johtamiskäytännöissä korostuvat työhyvinvointi- ja ikäjohtaminen.
- Kehityskeskustelut selkeyttävät tavoitteita ja tuovat työhön lisäarvoa.
- Vuorovaikutus henkilöstön, esimiesten ja johdon kesken on välitöntä.
- Työssä kohdellaan ihmisiä hyvin.
- Työ on innostavaa.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

TE-hallinnon asiakaspalvelukeskus (Henkilöstöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut, Yritys-Suomi-puhelinpalvelu, Yritys-Suomi Talousapu-neuvontapalvelu)
 Itä-Suomen rakennerahastotehtävät
 Vesienhoidon koordinointi Vuoksen vesistöalueella
 Saimaannorpan suojelu
 Rakennuttaminen, hankehallinta, hankinnat
 Keskitetyt avustukset (kaupunkivedet ja haitalliset aineet, vesilaitosten kansainvälistyminen, vesilaitosten koronarahoitus)

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2021 sitovasti. Vuosien 2022–2024 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahaajako.

10.12.2020

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2021 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Ympäristöministeriö

Juhani Damski, kansliapäällikkö

Etelä-Savon ELY-keskus

Pekka Häkkinen, ylijohtaja

Etelä-Savon ELY-keskus

Juha Pulliainen, johtaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2021, LUONNOS 7.12.2020

Liite

ELY-KESKUS	Jako 2020 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot, virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	Palkkausten tarkistukset	L- vastualueen lisäresurssit	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen	Maatalouden valvonta	Osaajapulan koordinointi	Muut muutokset	OSOITETTAVA MÄÄRÄRAHA
Uusimaa	12 613 100	468 250	544 100	182 700	261 000	22 200	72 000	355 800	14 519 150
Varsinais-Suomi	11 605 800	688 050	500 700	182 700	78 300	43 500	72 000	35 900	13 206 950
Satakunta	2 128 600	111 250	91 800	0	52 200	25 700	72 000	0	2 481 550
Häme	5 625 800	208 100	242 700	0	52 200	30 900	72 000	-10 000	6 221 700
Pirkanmaa	6 223 300	389 450	268 500	182 700	78 300	36 100	72 000	283 600	7 533 950
Kaakkois-Suomi	8 684 200	391 650	374 600	182 700	78 300	25 200	72 000	-348 600	9 460 050
Etelä-Savo	4 493 600	188 750	193 800	0	26 100	22 200	72 000	21 000	5 017 450
Pohjois-Savo	6 921 300	391 600	298 600	121 800	52 200	35 200	72 000	0	7 892 700
Pohjois-Karjala	3 709 900	154 600	160 000	0	26 100	20 000	72 000	60 900	4 203 500
Keski-Suomi	8 818 500	363 000	380 400	182 700	52 200	24 400	72 000	60 900	9 954 100
Etelä-Pohjanmaa	9 295 700	484 150	401 000	121 800	26 100	47 400	72 000	208 800	10 656 950
Pohjanmaa	2 963 300	171 000	127 800	0	52 200	40 900	72 000	0	3 427 200
Pohjois-Pohjanmaa	8 527 500	430 350	367 900	121 800	78 300	41 300	72 000	193 145	9 832 295
Kainuu	3 436 900	176 850	148 300	0	52 200	7 400	72 000	-6 155	3 887 495
Lappi	8 505 900	477 500	366 900	243 600	26 100	12 600	72 000	58 500	9 763 100
KEHA oma toiminta	22 559 200	832 200	973 200	0	52 200	0	0	0	24 416 800
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	33 888 968	0	0	227 500	156 000	65 000	120 000	1 881 210	36 338 678
TE-ASPA	4 444 900	0	191 700	0	0	0	0	0	4 636 600
YHTEENSÄ	164 446 468	5 926 750	5 632 000	1 750 000	1 200 000	500 000	1 200 000	2 795 000	183 450 218